

BEZORGEN

Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 43 44
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

datum 7 juni 2022
betreft Beantwoording vragen Tweede Kamer over de Resultaten verantwoordingsonderzoek
2021 Koninkrijksrelaties en BES-fonds (H)

Geachte mevrouw Bergkamp,

Hierbij bieden wij u de op 3 juni 2022 vastgestelde antwoorden aan op de door de Vaste commissie van Koninkrijksrelaties gestelde vragen over de *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2021 bij de begroting Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H)*.

Algemene Rekenkamer

drs. A.P. (Arno) Visser,
president

drs. C. (Cornelis) van der Werf,
secretaris

Antwoorden Algemene Rekenkamer bij vragen van de Tweede Kamer over de Resultaten verantwoordingsonderzoek 2021 over de begroting Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H).

Vraag 1

Wat wordt bedoeld met een exit strategie? Wat is het minimale wat in een exit strategie geregeld zou moeten worden?

Bij ons onderzoek naar de bestuurlijke interventie op Sint-Eustatius bevelen we aan om te werken aan een 'exitstrategie' (zie blz. 29). We hebben in ons onderzoek geconstateerd dat de staatssecretaris van BZK een gedetailleerde routekaart heeft gemaakt voor de periode terug naar een zelfstandig eigen bestuur op het eiland. Dit betreft het plan met 4 fasen en 12 stappen (zie blz. 27-28), waar tot aan 2024/25 aan gewerkt wordt. Het lijkt ons daarom goed om -voortbouwend op deze plannen- ook alvast vooruit te kijken naar een realistische wijze van samenwerking met een nieuw te vormen eilandbestuur op Sint-Eustatius na de bestuurlijke interventie vanaf medio 2025. Wat heeft het openbaar lichaam dan nodig om het gewenste duurzaam stabiele bestuur te kunnen voeren? En hoe kan de Nederlandse rijksoverheid daarin voorzien? Een exitstrategie zou in ieder geval een duidelijk antwoord op deze vragen moeten bevatten.

Vraag 2

Op basis waarvan is geconcludeerd dat er te weinig oog is voor kleinschaligheid en uitvoeringscapaciteit van het bestuur op Sint Eustatius? Zijn er onnodige eisen gesteld en waar had meer hulp geboden moeten worden?

Sint-Eustatius is een klein eiland, het bestuur van het openbaar lichaam heeft een beperkte bestuurskracht. Het is met 21 km² half zo groot als Schiermonnikoog en heeft met 3600 inwoners ongeveer 4 keer zo veel inwoners als Schiermonnikoog. In de praktijk betekent dat dat je niet alles tegelijk kan doen. In ons onderzoek hebben we geconstateerd dat hard gewerkt wordt aan veel taken.

Achter het traject met 4 fasen en 12 stappen gaat een wereld schuil aan verbeteringen aan de bestuurlijke en de ambtelijke organisatie. De staatssecretaris van BZK heeft 12 criteria geformuleerd om deze verbeteringen te beoordelen. Elk criterium bestaat uit een niveau 'op orde' en een hoger niveau 'duurzaam in staat om zelf taken te vervullen'.

Wij vinden de criteria veelomvattend en gedetailleerd. Een criterium over het ambtelijk apparaat vereist bijvoorbeeld een personeels-en-organisatieplan en een organisatiebesluit waarin werkoverleggen zijn vastgelegd (zie blz. 27). Een ander voorbeeld is dat het openbaar lichaam Sint-Eustatius nu een eigen lokale rekenkamer heeft. Ter vergelijking, 20 jaar na de dualisering van het lokaal bestuur heeft nog lang niet elke Europees Nederlandse gemeente een goed functionerende lokale rekenkamer.

We stellen niet dat er sprake is van onnodige eisen. Wel zien we dat de bestuurlijke lat hoog ligt. Gelet op de beperkte bestuurskracht van Sint-Eustatius is hulp vanuit de rijksoverheid in de uitvoering daarvan wenselijk. Dat krijgt het eiland in ieder geval gedurende het verbeterprogramma tot 2024/25.